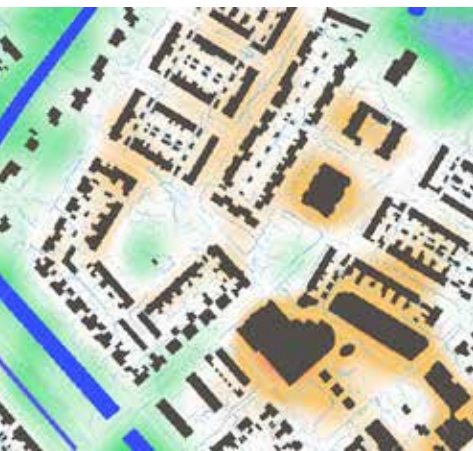

Nú samen bouwen aan de stad van de toekomst

Juni 2016 was niet alleen de natste junimaand ooit gemeten, ook de neerslagintensiteit was ongekend hoog. In veel dorpen en steden trad wateroverlast op. Klimaatbestendigheid kwam bij veel gemeenten weer boven aan de agenda. Maar hoe maak je dit thema concreet? Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier geeft een voorzet.

▲ Hittestresskaart.

▲ Stroombanenkaart en wateroverlastkaart (2D-stromingsmodel, bui van 100mm in 2 uur). Opmerkelijk resultaat: De stroombanen laten zien dat de wateroverlast bij hevige neerslag deels komt door afstroming vanaf het onverharde speelveldje.

Het Hoogheemraadschap stelde begin dit jaar een set basis- en klimaatkaarten op voor haar hele beheergebied en stelde deze online beschikbaar aan haar gemeenten. Waar kunnen we knelpunten verwachten voor wateroverlast, hittestress en droogte? En hoe kunnen we ons beleid voor water en ruimte samen met gemeenten richten op een waterrobuuste en klimaatbestendige stad?

Uniform beeld

Wat is voor het Hoogheemraadschap de drijfveer om deze kaarten te leveren aan haar gemeenten? De waterbeheerder zag dat verschillende gemeenten vragen hadden over klimaatadaptatie, en klimaatkaarten gingen ontwikkelen. Het bleek lastig de verschillende klimaatkaarten van gemeenten te vergelijken. Er bestond dus behoefte aan een uniform en vlakdekkend beeld. Een dergelijke integrale kaart biedt de mogelijkheid om ook met de gemeenten in gesprek te gaan die nog niet actief bezig zijn met klimaatadaptatie. Vroeg of laat moet elke gemeente er toch mee aan de slag. De Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie wijst

WEBSITES

www.hhnk.nl

www.nelen-schuurmans.nl

ons op een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een klimaatbestendige inrichting van Nederland. In 2020 moet deze verantwoordelijkheid concreet zijn gemaakt in beleid en plannen van gemeenten en waterschappen.

Integrale maatregelen

Klimaat effecten overstijgen zowel fysieke als bestuurlijke grenzen. Daarom ligt het voor de hand om maatregelen voor een klimaatbestendige inrichting integraal te zoeken. Dit kan door het gesprek te voeren met verschillende beheerders van de openbare ruimte (wegen, groen, riolering en water) én ruimtelijke ordenaars. De klimaatkaarten laten aan de beheerders zien waar nu knelpunten bestaan voor wateroverlast, hitte en droogte. Samen met gedetailleerde basiskaarten van stroombanen, grondgebruik, hoogte en de ruimtelijke plannen in het gebied, biedt dit de mogelijkheid om samen te brainstormen over concrete kansen voor klimaatadaptatie binnen de gemeente. Groenstroken bieden bijvoorbeeld de mogelijkheid om bij hevige neerslag regenwater te bergen, en heb-

ben een verkoelend effect tijdens hete dagen. Verdroging in bodem kan worden tegengegaan met het vasthouden van water in bijvoorbeeld wadi's na hevige regenval.

Het gesprek komt op gang

Het Hoogheemraadschap ging al met verschillende gemeenten in gesprek. De kaarten boden de Gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo, die aan de vooravond staan van een ambtelijke samenvoeging, direct een integraal inzicht in de te verwachten klimaat effecten. In een Noordkop-gemeente leverde een voorgestelde inbreiding op een verwachte wateroverlastlocatie de nodige discussie op. In West-Friesland gaf de wateroverlastkaart voor bestaand stedelijk gebied een *eye-opener* voor de ruimtelijke ordenaars bij de herinrichting van een winkelgebied.

Nu het gesprek op gang is gebracht over knelpunten en kansen voor klimaatadaptatie kunnen gemeenten concreet aan de slag met de uitwerking in de vorm van beleid, plannen en maatregelen. Om gezamenlijk te bouwen aan een leefbare stad van de toekomst. ●

»»» RECENSIE

Het hofje

Aan het eind van de veertiende eeuw werd in Nederland het eerste hofje gebouwd, het begin van een lange bouwkundige traditie. Vermogende particulieren stichtten 'hofjes van liefdadigheid' voor arme bejaarden. Naast bezien door naastenliefde en religieus plichtsbefef wilden ze hun naam in de stad vereeuwigen.

Een hofje is altijd een architectonische eenheid van afzonderlijke huizen rondom een gemeenschappelijke buitenruimte, gelegen op het binnenterrein van een bouwblok. De voordeuren liggen aan het hofje; de achtergevel is traditioneel gesloten. Deze bouwvorm bleek door de jaren heen zeer duurzaam. Een groot aantal hofjes heeft de eeuwen overleefd en niet zelden worden ze nog altijd bewoond door alleenstaande ouderen. De kracht van het hofje als bouwvorm spreekt ook uit het vermogen telkens opnieuw zijn betekenis te bewijzen. Opeenvolgende gene-

raties architecten beschouwden het als model voor de Nederlandse woningbouw, waarin het thema collectiviteit een grote rol speelt.

Willemijn Wilms Floet onderzoekt in dit rijk geïllustreerde en door vele analysetekeningen ondersteunde boek het hofje als een architectonisch ontwerp vraagstuk: hoe zijn de hofjes verankerd in het stedelijk weefsel en welke architectonische ontwikkeling hebben ze doorgemaakt?

Titel: Het hofje; Bouwsteen van de Hollandse stad 1400-2000

Auteur: Willemijn Wilms Floet

Uitgeverij: Vantilt, Nijmegen, 240 pag., €29,50

ISBN: 978 94 6004 214 0

